

Шмигель Ольга. Цифровий управлінський облік на підприємстві. *Економічний дискурс*. 2020. Випуск 2. С. 174-182.

DOI: <https://doi.org/10.36742/2410-0919-2020-2-18>

УДК 657:005.921

JEL Classification: M41

Шмигель Ольга

к.е.н., доцент, доцент кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін
Чортківський навчально-науковий інститут підприємництва і бізнесу
Тернопільського національного економічного університету
м. Чортків, Україна

E-mail: shmygel-olga@mail.ru

ORCID: 0000-0002-8298-6330

ЦИФРОВИЙ УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК НА ПІДПРИЄМСТВІ

Анотація

Вступ. В умовах розвитку інноваційної економіки необхідно забезпечувати максимально ефективну роботу системи управління за допомогою генерування повної і достовірної інформації для процесу прийняття управлінських рішень. Тому обліково-інформаційне забезпечення витрат підприємств формується за допомогою складових обліково-аналітичної системи: управлінського обліку, звітності, бюджетування і внутрішнього контролю. Для досягнення зазначених цілей необхідно крім бухгалтерського обліку, який є обов'язковим для підприємства, застосовувати і управлінський облік. Цифровізація управлінського обліку обумовлює перехід на новітні інформаційні технології: хмарні обчислення, блокчейн тощо, що відкриває додаткові можливості для обліково-аналітичної роботи служби бухгалтерії підприємства. Актуальність тематики поданої в статті визначається необхідністю визначення передумов для запровадження цифрового управлінського обліку на підприємстві.

Методи. В процесі дослідження використані загальнонаукові і спеціальні методи, зокрема: аналітичний метод застосовувався при огляді нормативно-правових джерел; метод класифікації дав змогу диференціювати основні компоненти управлінського обліку, а метод опису – надати їм детальну характеристику; монографічний метод був використаний при вивченні літературних джерел з питань цифровізації управлінського обліку; системно-аналітичний метод застосовано при обробці отриманої інформації.

Результати. Розглянуто підходи до визначення сутності управлінського обліку, визначено його особливості, обґрунтовано ідентифікаційні характеристики та значення для господарської діяльності. Узагальнено і удосконалено класифікацію управлінського обліку відповідно до потреб управління. Ідентифіковано проблеми розвитку управлінського обліку. Конкретизовано сутність поняття цифровий управлінський облік. Запропоновано основні напрямки застосування цифрового управлінського обліку на підприємстві. Обґрунтовано шляхи запровадження управлінського обліку на підприємстві.

Перспективи. Розробити варіанти організації запровадження цифрового управлінського обліку на підприємстві. Удосконалити методологічні засади організації цифрового управлінського обліку і застосування хмарних технологій.

Ключові слова: облік, інформаційна система, управлінський облік, цифровий управлінський облік, хмарні технології, блокчейн, управління.

Вступ.

Основою для прийняття ефективних управлінських рішень є достовірний і ефективно сформований потік інформації. В сучасних умовах вкрай важливим є вироблення і прийняття раціональних управлінських рішень, які здатні забезпечити досягнення прибутковості,

рентабельності підприємства, а також його фінансової стійкості. В умовах розвитку інноваційної економіки необхідно забезпечувати максимально ефективну роботу системи управління за допомогою генерування повної і достовірної інформації для процесу прийняття управлінських рішень.

Тому обліково-інформаційне забезпечення витрат підприємств формується за допомогою складових обліково-аналітичної системи: управлінського обліку, звітності, бюджетування і внутрішнього контролю. Для досягнення зазначених цілей необхідно крім бухгалтерського обліку, який є обов'язковим для підприємства, застосовувати і управлінський облік.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

У численних наукових статтях здійснюється огляд особливостей управлінського обліку, і це свідчить про важливість та актуальність даної теми.

Зміст управлінського обліку, спроба визначення його предмету і методу, використання цифрових технологій в обліку вивчали такі науковці: А. Апчерч [1], І. Белова [2], Р. Бруханський, І. Спільник [3], Р. Гаррісон [4], О. Довжик [5], К. Друрі [6], Л. Нападовська [7], Е. Норин, П. Пуцентайло [8], Т. Скоун, І. Спільник, М. Палюх [9], К. Уорд, Е. Хендриксен, М. Ван Бреда [10], М. Чумаченко, А. Шайкан [11] та ін.

Окремі вчені у науковій літературі трактують поняття «управлінський облік», як підсистему бухгалтерського обліку, яка займається збором, реєстрацією і узагальненням інформації [2; 4; 5], інші фахівці навпаки розглядають дане поняття в широкому сенсі, як систему управління підприємством, яка охоплює всі функції управління [6; 7]. Тобто, відбувається теоретичне обґрунтування необхідності застосування управлінського обліку у практичній діяльності бізнесу.

К. Друрі вважає, що управлінський облік – це процес ідентифікації, вимірювання, накопичення, аналізу, підготовки, інтерпретації та подання фінансової інформації, котра використовується менеджментом в плануванні, в оцінці та управлінні підприємством для забезпечення оптимального використання його ресурсів і повноти їх обліку [6, с. 112].

З огляду на викладене, управлінський облік слід розглядати з таких позицій: по-перше, як безперервний процес, інтегрований в діяльність з управління підприємством і здійснюваний на кожній стадії процесу управління; по-друге, як систему збору, групування, зберігання і надання фінансової та нефінансової інформації власникам, керівникам і менеджерам для прийняття обґрунтованих управлінських рішень [10; 11].

Однак, дискусійними залишаються питання стосовно виділення управлінського обліку з притаманними лише йому специфічними рисами в окрему облікову підсистему, окреслення концептуальних основ його розвитку в умовах цифровізації економіки. Усе це спонукає до проведення додаткових досліджень для вирішення окремих проблем цифровізації управлінського обліку.

Мета.

Метою статті є обґрунтування необхідності запровадження цифрового управлінського обліку на підприємстві.

Методологія дослідження.

В процесі дослідження використані загальнонаукові і спеціальні методи, зокрема: аналітичний метод застосовувався при огляді нормативно-правових джерел; метод класифікації дав змогу диференціювати основні компоненти управлінського обліку, а метод опису – надати їм детальну характеристику; монографічний метод був використаний при вивченні літературних джерел з питань цифровізації управлінського обліку; системно-аналітичний метод застосовано при обробці отриманої інформації.

Результати.

Управлінський облік – це інтегрована система обліку витрат і доходів, нормування, планування, контролю та аналізу, що систематизує інформацію для оперативних управлінських рішень і координації проблем майбутнього розвитку підприємства. Управлінський облік є складовою частиною управління, аналізу і контролю, розширеною версією бухгалтерського та додатковою надбудовою до виробничого обліку. При цьому головною метою управлінського обліку є оперативне відображення інформації про господарську діяльність компанії [2]. Для управління підприємством в умовах ризиків потрібна експертна оцінка зовнішнього і внутрішнього середовища, прогнози розвитку бізнесу з урахуванням бухгалтерських, фінансових та якісних результатів діяльності компанії.

Управлінський облік – це частина інформаційної системи підприємства. Ефективність управління виробничою діяльністю забезпечує інформація про діяльність від структурних підрозділів, служб і відділів підприємства. Цю інформацію управлінський облік формує для керівників різних рівнів управління всередині підприємства з метою прийняття ними правильних управлінських рішень.

Становлення управлінського обліку відбулося на базі виробничого обліку, тому основний його зміст складає облік витрат на виробництво майбутніх і минулих періодів у різних класифікаційних аспектах, що знайшло відображення у визначенні поняття «управлінський облік», яке з'явилося в економічній літературі [2; 5; 6].

Організація управлінського обліку – це система умов і елементів побудови облікового процесу з метою отримання достовірної та своєчасної інформації про господарську діяльність, здійснення контролю за раціональним використанням виробничих ресурсів і управлінням виробничою діяльністю [6].

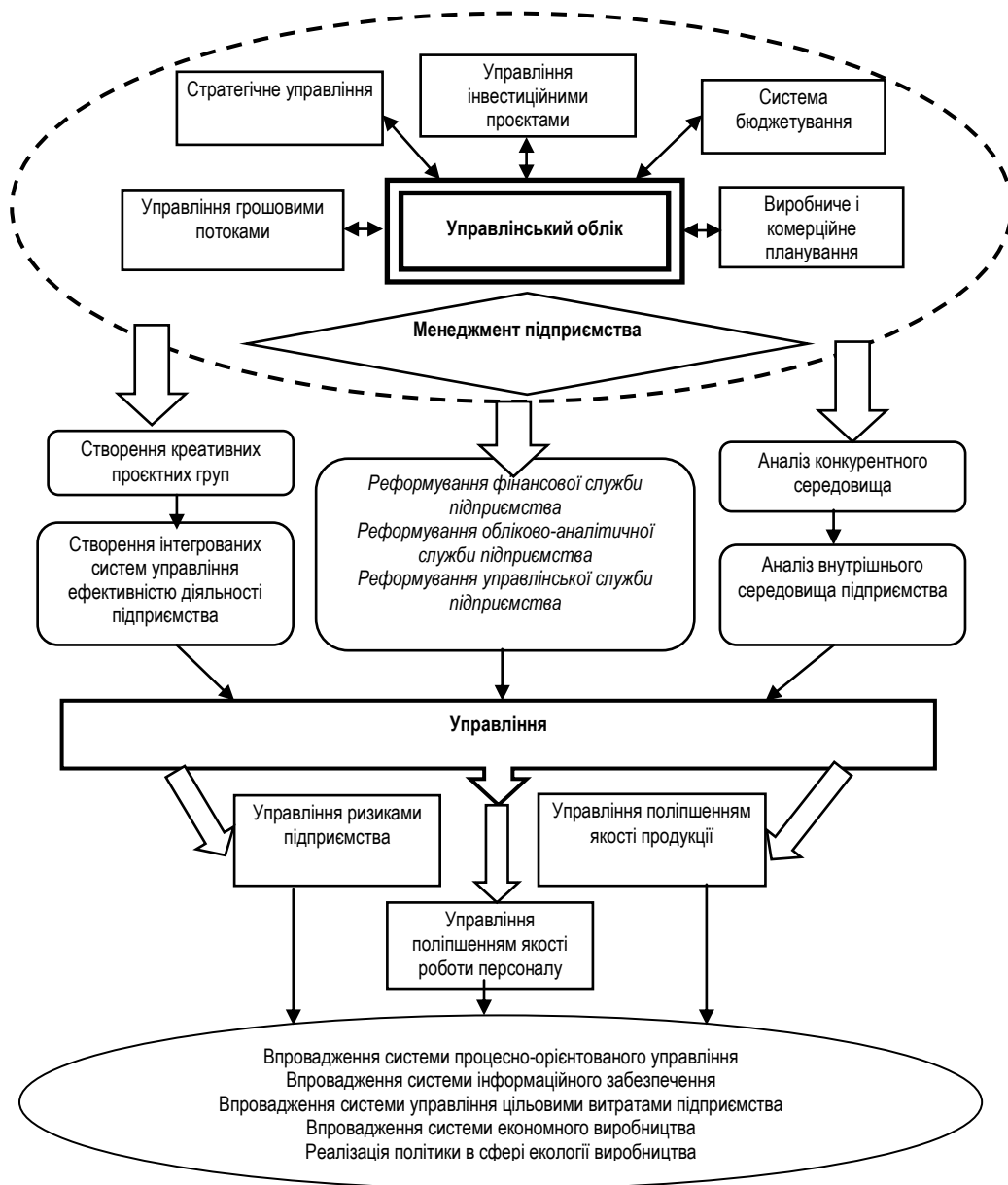
Базовим предметом управлінського обліку є сукупність господарських процесів на підприємстві [12]. При цьому саме управлінська інформація здатна в повному обсязі відобразити процес руху ресурсів підприємства і ступінь результативності їх застосування. Даний вид обліку призначений для оперативного втручання в дії відповідальних осіб для запобігання негативних результатів і у випадках неефективного використання власних ресурсів, а також мінімізації втрат і збитків підприємства.

Система управлінського обліку призначена для ефективного управління підприємством, тому рішення про доцільність її впровадження в тій чи іншій формі слід приймати, виходячи з оцінки співвідношення витрат і вигод від її функціонування. Для того, щоб вважати систему управлінського обліку на підприємстві ефективною, необхідно, щоб вона дозволяла полегшити досягнення цілей підприємства з найменшими витратами на організацію та функціонування самої системи. Системність управлінського обліку передбачає:

- побудову структури, яка б забезпечувала взаємозв'язок і узгодженість внутрішніх об'єктів управління між собою і з зовнішнім середовищем;
- формування концепції побудови системи;
- наявність механізму взаємодії фінансового та управлінського обліку на основі єдності об'єктів управління;
- обов'язкове виділення із структури її окремого елемента – понятійного апарату;
- обґрунтування сукупності методів і прийомів, які забезпечують адекватність методології управлінського обліку виробництва, що сформувалося в процесі управління підприємством [11].

Керівництво впливає на предмет управління за допомогою координування, контролю, організації, планування і стимулювання. Саме ці функції виконує управлінський облік, утворюючи свою систему.

Актуальним питанням при створенні системи управлінського обліку на підприємстві є виділення ключових елементів управлінського обліку (рис. 1).

Рис. 1. Місце управлінського обліку в системі функціонування підприємства*

*Джерело: розроблено автором.

Як частина процесу управління підприємством, система управлінського обліку дозволяє отримувати інформацію, необхідну для визначення стратегії подальшого розвитку підприємства, контролю за його поточною фінансово-господарською діяльністю, оптимізації використання ресурсів і виявлення внутрішньогосподарських резервів, зниження рівня суб'єктивності в процесі прийняття рішень.

Отже, проаналізувавши проблеми постановки управлінського обліку на підприємстві, можна

зробити висновок, що створення дієвої системи управлінського обліку вимагає реалізації комплексу заходів, які в сукупності дадуть змогу підвищити її наукову обґрунтованість, створити ефективну обліково-аналітичну систему, що дозволить приймати виважені та економічно обґрунтовані управлінські рішення і виявляти внутрішньогосподарські резерви з урахуванням специфічних особливостей функціонування суб'єктів господарювання.

У 1992 році Е.С. Хендріксен і М.Ф. Ван Бреда у книзі «Теорія бухгалтерського обліку» зробили висновок про те, що розвиток бухгалтерського обліку стимулювався технічним прогресом. Одночасно, вони описали майбутнє бухгалтерського обліку: «На зміну бухгалтерським регістрам придуть бази даних, частиною яких стане фінансова інформація. ... користувачі отримають миттєвий доступ до облікової інформації будь-якого рівня узагальнення, а також можливість визначати і модифікувати формати візуалізації даних» [10, с. 37].

Стрімкий перехід великих комерційних підприємств в «Індустрію 4.0» вимагає впровадження сучасних технологічних рішень, наприклад, великих баз даних або роботизації процесів [3; 9]. Четверта промислова революція передбачає розвиток процесного підходу до організації всіх бізнес-процесів підприємства і управління ними, в тому числі, і в системі бухгалтерського й управлінського обліку. Сьогодні бухгалтерський облік – це процес, який:

- інтегрований в систему управління підприємством;
- вимагає оперативності у вирішенні облікових завдань;
- володіє певним рівнем автоматизації.

Для оптимізації роботи бухгалтерії, зокрема управлінського обліку підприємства потрібен перегляд чинної моделі, це дозволить оптимізувати діяльність управлінського обліку в умовах цифровізації (рис. 2).

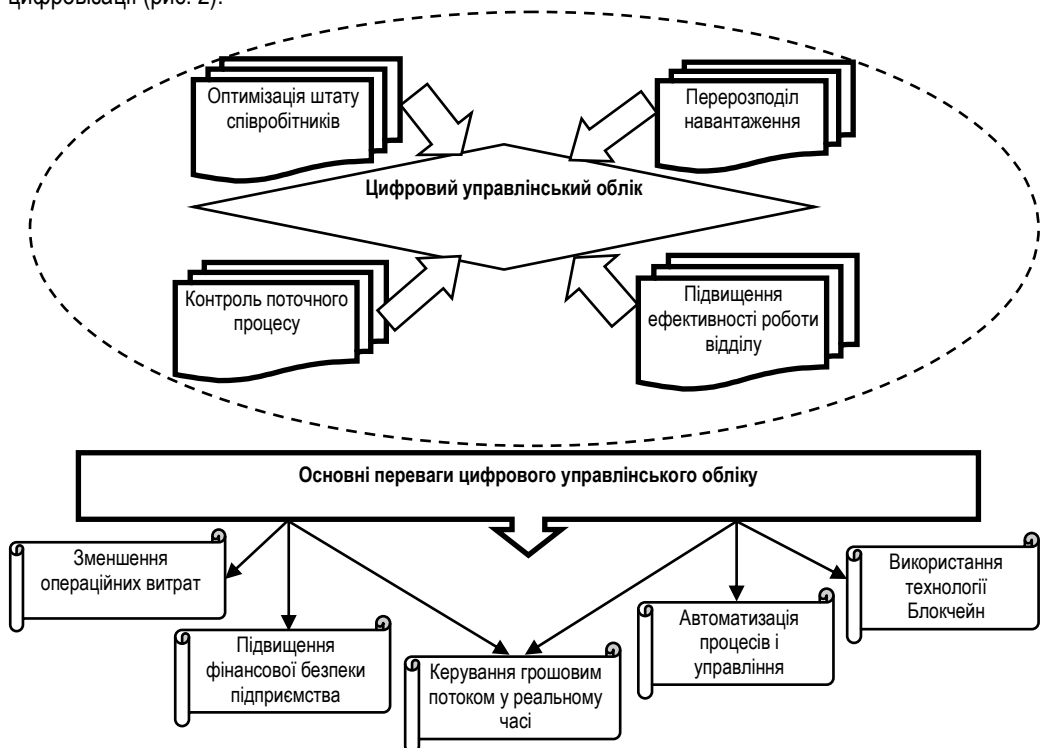

Рис. 2. Основні напрямки застосування цифрового управлінського обліку
Джерело: розроблено автором

Цифровізація управлінського обліку з використанням програмного забезпечення, баз даних, раціональна їх конфігурація і оптимальна побудова визначають такі напрями його розвитку:

– технологія отримання, зберігання і передачі необхідної інформації адресатам в управлінському обліку;

– методологія систематизації інформації.

Технологія отримання, зберігання і передачі інформації зумовлена використанням сучасних інформаційних систем, пов'язаних із створенням, функціонуванням та обслуговуванням баз даних в управлінському обліку. На розвиток таких інформаційних систем безпосередньо впливають наступні основні чинники:

– інновації в технічній базі та обладнанні, що тягнуть за собою створення нових інформаційних потреб;

– інновації в автоматизованих інформаційних системах.

Тенденція цифровізації сучасної економіки передбачає модифікацію підходів до ведення бізнесу. З огляду на подальше наростання конкуренції на ринку, топ-менеджери підприємств акцентують увагу на нових технологіях і впровадженнях інновацій, внаслідок чого актуальним стає дослідження сутності та можливостей застосування технології блокчейн, штучного інтелекту, машинного навчання в бухгалтерському обліку і управлінні суб'єктами бізнесу, завдяки яким можливий розвиток єдиного інформаційного простору, що однаково інтерпретується всіма зацікавленими особами.

Вивчення еволюції розвитку застосування інформаційних технологій в бухгалтерському обліку дозволило виділити наступні етапи їх застосування:

– використання електронних таблиць Microsoft Excel;

– впровадження спеціалізованих програмних продуктів;

– застосування інтегрованих ERP систем управління підприємством і хмарних технологій.

Так, наприклад ERP-системи управління підприємством, що діють в умовах складного виробництва, розгалуженої філіальної мережі, великого асортименту продукції, що випускається з підвищеним обсягом складських операцій, дають змогу виконувати такі завдання:

– об'єднати всі бізнес-процеси за єдиними правилами в рамках однієї системи;

– оперативно отримувати інформацію про всі сторони діяльності підприємства;

– планувати і контролювати діяльність підприємства.

Обробка і зберігання інформації в Інтернеті – «хмарні технології» – це ще один сучасний напрям автоматизації управлінського обліку, котрий має низку переваг: не потрібно первісних інвестицій, зручний в доступі, немає обмежень в користувачів.

Цифровізація управлінського обліку сприяє тому, що будь-який аспект господарської діяльності вноситься в реєстр (базу даних) у вигляді комплексу реквізитів. У міру зростання числа реквізитів, наприклад, аналітичних рахунків, рахунків бухгалтерського обліку, управлінської та іншої інформації, весь інформаційний масив зручніше узагальнити, систематизувати і представити для застосування в форматі, відмінному від того, який досягається при ручному внесенні даних.

Одним з найбільш ефективних і робочих інструментів цифровізації управлінського обліку може стати технологія блокчейн, яка в останні роки розвивається прискореними темпами. Дана технологія, заснована на обліку даних, пропонує новий спосіб зберігання і розподілу інформації. Інновація дозволяє вирішити проблему, коли бухгалтери зберігають дані в розрізних місцях без можливості повної їх консолідації і перевірки. Технологія блокчейн уможливорює зберігання даних про виробничі, складські, фінансові операції, забезпечуючи повну прозорість і загальну доступність для ознайомлення, але при цьому надійно захищаючи від будь-якого підроблення та зламу.

Впровадження і використання цифрових технологій на підприємстві є одним із ключових елементів, що дозволяють враховувати всі поточні зміни в системі управлінського обліку і автоматизувати пов'язані бізнес-процеси. Використання технології блокчейн і хмарних додатків дозволить підвищити точність обліку на підприємствах, якість бухгалтерської та фінансової

звітності, забезпечить тісну комунікацію і щільну взаємодію між персоналом, введе на оптимальний рівень систему документообігу в цілому. Використання великих даних, інтелектуальної аналітики, штучного інтелекту, блокчейн, когнітивних обчислень, автоматизація машинного навчання і процеси роботизації сприятимуть підвищенню якості прийняття управлінських рішень та оптимізації витрат на фінансово-управлінські і бухгалтерські операції.

Отже, результати проведеного дослідження полягають у наступному:

– цифрова економіка розглядається як новітній вид діяльності з контролю над суб'єктом господарювання з використанням сучасних цифрових технологій.

– управлінський облік розглядається як сукупність обліку, аналізу і контролю, об'єднаних в обліково-аналітичну систему, що забезпечує керівника інформацією для прийняття управлінських рішень. Управлінський облік – це підсистема бухгалтерського обліку, що тісно взаємопов'язана з використанням сучасних цифрових інформаційних технологій.

– управлінський облік розглядається як складова частина цифрової економіки.

Висновки і перспективи.

Управлінський облік є інтегрованою внутрішньогосподарською інформаційною системою безперервного моніторингу, оцінки, аналізу та контролю господарських операцій, що виконуються в процесі діяльності підприємства, з метою розробки та прийняття оперативних, тактичних і стратегічних управлінських рішень на різних рівнях. Успішний аналіз, подальше виконання прийнятих рішень, ефективність функціонування підприємства є складовими успіху його діяльності в перспективі.

Система управлінського обліку є індивідуальною для кожного підприємства, її індивідуальність виходить із специфіки підприємства, його структури та виду діяльності, ґрунтуючись на тому, яка інформація необхідна для прийняття управлінських рішень. Управлінська інформація необхідна для систематизації і аналізу, її деталізації та обробки в прийнятті ефективних управлінських рішень.

Отже, управлінський облік є інформаційно-комунікаційним і аналітичним процесом, складною системою менеджменту, стратегічного, тактичного і оперативного управління і контролю, застосовується для планування, прогнозування, аналізу та оцінки якісних і кількісних показників господарської діяльності, моніторингу та врахування впливу внутрішніх та зовнішніх умов для прийняття ефективних управлінських рішень, виявлення проблем та деформацій, коригування ринкової поведінки і підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Від якості проведення управлінського обліку залежить можливість і ефективність прийняття і реалізації виробничо-фінансових стратегій та результатів функціонування підприємства, бізнес-процесів і управлінських рішень. Основні напрямки розвитку управлінського обліку в наступних дослідженнях мають бути пов'язані з модернізацією методик, технологій та автоматизацією операцій прогнозування, планування, обліку і аналізу, підвищенням рівня компетенції персоналу і менеджменту, структуризацією відповідальності, синхронізацією управління, фінансування, бюджетування на підприємстві.

Список використаних джерел

1. Upchurch A. Management Accounting: Principles & Practice. London : Financial Times, 1998. 706 p.
2. Белова І. М. Суть управлінського обліку та його місце в системі управління підприємством. *Інноваційна економіка*. 2015. №2 (57). С. 240-245.
3. Бруханський Р. Ф., Спільник І. В. Криптоактиви у системі бухгалтерського обліку та звітності. *Проблеми економіки*. 2019. № 2 (40). С. 145-156.
4. Garricon R. Management accountings. Homewood: BRI Irwin, 1998. 442 p.
5. Довжик О. О. Роль управлінського обліку та проблеми його впровадження на підприємствах. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2012. №2. С. 174-179.
6. Друри К. Управленческий учет для бизнес-решений : учебник / пер. с англ. Москва : ЮНИТИ-ДАНА,

2017. 655 с.

7. Нападівська Л. В. Управлінський облік. Київ : Книга, 2010. 544 с.

8. Пуцентейло П. Р. Обліково-аналітичне забезпечення діяльності підприємства. *Інноваційна економіка*. 2015. № 3 (58). С. 228–233. URL : <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/3461> (дата звернення: 15.04.2020).

9. Спільник І., Палюх М. Система обліку і звітності в умовах цифрових трансформацій. Вектори розвитку науки і бізнесу в глобальному середовищі: тренди та перспективи : Національна наук.-практ. конф., 7 лист. 2019 р.: матеріали. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. С. 194-197.

10. Хендриксен Э. С., Ван Бреда М. Ф. Теория бухгалтерского учета. Москва : Финансы и статистика, 2000. 577 с.

11. Шайкан А. В. Бухгалтерський облік у прийнятті управлінських стратегічних рішень : монографія. Київ : КНЕУ, 2009. 303 с.

12. CIMA Official terminology. 2005 Edition. London: CIMA Publishing, 2005. 114 p.

Статтю отримано: 16.04.2020 / Рецензування 02.06.2020 / Прийнято до друку: 20.06.2020

Olga Shmyhel

Ph.D. (in Economics), Associate Professor

Department of Fundamental and Special Disciplines,
Chortkiv Education and Research Institute of Entrepreneurship
and Business of Ternopil National Economic University
Chortkiv, Ukraine

E-mail: shmygel-olga@mail.ru

ORCID: 0000-0002-8298-6330

DIGITAL MANAGEMENT ACCOUNTING AT THE ENTERPRISE

Abstract

Introduction. *In the conditions of development of innovative economy it is necessary to provide the most effective work of management system by means of generation of the full and reliable information for process of acceptance of administrative decisions. Therefore, accounting and information support of enterprise costs is formed using the components of the accounting and analytical system: management accounting, reporting, budgeting and internal control. In addition to accounting, it is necessary to use management accounting to achieve these goals, which is mandatory for the enterprise. Digitization of management accounting causes the transition to the latest information technologies: cloud computing, blockchain, etc., which opens up additional opportunities for accounting and analytical work of the accounting department of the enterprise. The relevance of the topic presented in the article is determined by the need to determine the prerequisites for the introduction of digital management accounting in the enterprise.*

Methods. *General and special methods are used in the course of the research, in particular: the analytical method is used in the review of legal sources; the method of classification made it possible to differentiate the main components of management accounting, and the method of description - to give them a detailed description; the monographic method is used in the study of literature sources on the digitization of management accounting; the system and analytical method is applied at processing of the received information.*

Results. *Approaches to determining the essence of management accounting are considered, its features are determined, identification characteristics and significance for economic activity are substantiated. The classification of management accounting according to management needs is generalized and improved. Problems of management accounting development are identified. The essence of the concept of digital management accounting is specified. The main directions of application of digital management accounting at the enterprise are offered. The ways of introduction of management accounting at the enterprise are substantiated.*

Discussion. *In the future it is necessary to develop p options for organizing the introduction of digital management accounting at the enterprise. Also, it is necessary to improve the methodological principles of digital management accounting and the use of cloud technologies.*

Keywords: *accounting, information system, management accounting, digital management accounting, cloud technologies, blockchain, management.*

References

1. Upchurch, Alan. (1998). *Management Accounting: Principles & Practice*. London: Financial Times.
2. Belova, I.M. (2015). Sut upravlinskoho obliku ta yoho mistse v systemi upravlinnia pidpriemstvom [The essence of management accounting and its place in the enterprise management system]. *Innovatsiina ekonomika* [Innovative Economy], 2 (57), 240-245.
3. Brukhanskiy, R.F., & Spilnyk, I.V. (2019). Kryptoaktyvy u systemi bukhgalterskoho obliku ta zvitnosti [Cryptocurrencies in the system of accounting and reporting]. *Problemy ekonomiky* [Problems of the Economy], 2 (40), 145-156.
4. Garricon, R. (1998). *Management accountings*. Homewood: BRI Irwin.
5. Dovzhyk, O.O. (2012). Роль управлінського обліку та проблеми його впровадження на підприємствах [The role of managerial accounting and problems of its implementation at enterprises]. *Visnyk Poltavskoi derzhavnoi ahranoi akademii* [Bulletin of the Poltava State Agrarian Academy], 2, 174-179.
6. Druri, K. (2017). *Upravlencheskiy uchet dlya biznes-resheniy* [Management accounting for business solutions]. (Trans). Moscow, Russia: UNITY DANA.
7. Napadovska, L.V. (2010). *Upravlinskyi oblik* [Management accounting]. Kyiv, Ukraine: Knyha.
8. Putsenteilo, P.R. (2015). Oblikovo-analitychne zabezpechennia diialnosti pidpriemstva [Accounting and analytical support of the enterprise]. *Innovatsiina ekonomika* [Innovative economy], 3 (58), 228–233. *dspace.tneu.edu.ua*. Retrieved from <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/3461>.
9. Spilnyk, I., & Paliukh, M. (2019). Systema obliku i zvitnosti v umovakh tsyfrovykh transformatsii [Accounting and reporting system in the conditions of digital transformations]. *Vektory rozvytku nauky i biznesu v hlobalnomu seredovyshchi: trendy ta perspektyvy: Natsionalna nauk.-praktych. konf.* Ternopil: TNEU, 194-197.
10. Hendricksen, E.S., & Van Breda, M.F. (2000). *Teoriya bukhgalterskogo ucheta* [Theory of accounting]. Moscow, Russia: Finansy i statistika.
11. Shaikan, A.V. (2009). *Bukhgalterskyi oblik u pryiniatti upravlinskykh stratehichnykh rishen* [Accounting in the adoption of managerial strategic decisions]. Kyiv, Ukraine: KNEU.
12. CIMA Official terminology. (2005). London, UK: CIMA Publishing.

Received: 04.16.2020 / Review 06.02.2020 / Accepted 06.20.2020

